

Gekke gewoontes

Over billendouches, geroosterde tarantula's, stofvodbaby's en nog veel meer ...

Boterhammetjes met mes en vork

Waarom ik een boekje over gekke gewoontes wilde schrijven? Dat komt omdat ik in Nederland af en toe samen met vriendelijke dames en heren zit te eten in een grote zaal. Zij eten boterhammetjes met mes en vork. Een enkel sneetje leggen ze netjes op hun bord. Ze doen er een plakje kaas op, een schijfje tomaat en misschien wat komkommer. Dan snijden ze er kleine vierkantjes van die ze op hun vork prikken. Een boterham met choco krijgt exact dezelfde behandeling. Eerst vond ik dat heel gek. Ik bleef mijn boterham dubbelvouwen en met mijn hand in mijn mond stoppen.

'Jij komt zeker uit België,' merkten ze dan op. Na een tijdje vond ik het ook leuk om met mes en vork het sneetje brood te verorberen. Heel netjes, je krijgt er geen vieze vingers van, en je doet lekker lang over een enkele boterham.

'Doen jullie dat altijd zo?'

'Oh, meestal wel,' antwoordde Hennie die graag veel pindakaas op haar boterhammetje plakte.

'Maar waarom toch?'

'Dat hoort zo. Dan blijven je vingers schoon. Maar soms durven we thuis ook weleens een boterham met onze vingers eten. Als het snel moet gaan, bijvoorbeeld. Dat noemen we 'een boterham uit het vuistje', ook best lekker! Waarom vraag je dat? Vind jij dat vreemd? Wij zijn dat zo gewoon hoor!'

Gewoon anders

Eh, waarom vraag ik dat? Omdat ik het normaal anders doe. En ik boterham met mes en vork eten stiekem een beetje onnozel vond. En als ik uit Nederland weer thuiskwam, maakte ik er weleens grapjes over. Maar eigenlijk ... eigenlijk is het ook heel normaal als je het altijd doet. Zo is het met veel dingen: vissenogen eten, drie keer per dag douchen, enzovoort.

Dus, voor ik je vertel hoe vissenogen smaken, moet ik erbij zeggen dat dingen die voor jou gek klinken, voor iemand anders heel gewoon kunnen zijn. Dat wat jij gewoon bent niet beter of slechter is dan wat een ander gewoon is. Het is gewoon anders. Een beetje gek misschien, maar eigenlijk alleen maar anders. Tot je er zelf aan gewoon bent, en dan is het gewoon en niet anders meer. Soms gaat het om heel simpele gewoontes. Moet jij je schoenen uitdoen van je mama als je het huis binnenkomt? En als er iemand op bezoek komt, krijgt die dan ook slofjes aan? Misschien bij jou thuis niet, maar bij je vriendje of vriendinnetje wel.

Toen ik kind was, liep ik thuis altijd op blote voeten rond. Sokken droeg ik enkel als het echt moest. Hoe dat komt? In heel het huis lag tapijt en het was er altijd erg warm. Mijn ouders en mijn zusjes hadden lang in Afrika gewoond, zie je. En daar konden ze sokken missen als kiespijn. Dus zorgden we ervoor dat het binnenshuis altijd warm genoeg was om op blote voeten te lopen. Heel gewoon voor ons, net zoals onze pratende papegaai die in zijn grote kooi 's morgens vroeg 'opstaan!' riep.

Gewoontes kunnen verschillen van gezin tot gezin, maar verschillen nog veel meer als je naar een ander land reist. Hoe verder, hoe vreemder, lijkt het wel. Aan de andere kant: voor sommige gewoontes is echt wel een goede reden, en als je dat weet dan zijn ze niet zo vreemd meer.

Samen met jou wil ik graag naar vreemde gewoontes op zoek gaan in dit boekje. Veel van de informatie vond ik door blogs¹ te lezen en filmpjes te bekijken op het internet, maar ik babbelde ook met Belgen die in het buitenland wonen of gewoond hebben. En met buitenlanders die België een gek land vinden. Kom je mee op ontdekkingsreis?

Haka: samen sterk

Zullen we dan maar helemaal aan de andere kant van de wereld beginnen? Iets wat ik heel indrukwekkend vind, is de haka. Als je de haka voor het eerst ziet, geloof je je ogen niet (dus snel even een filmpje opzoeken op YouTube voor je verder leest). Het is een traditionele dans waarmee de oorspronkelijke inwoners van Nieuw-Zeeland, de Maori, hun goden aanriepen vlak voor een belangrijke gebeurtenis. Een oorlog, bijvoorbeeld, maar gelukkig is dat nu niet meer nodig.

Toch blijft de haka ook vandaag nog heel populair. De haka is er voor alle gelegenheden: een sportwedstrijd, een huwelijksfeest of een begrafenis. Niet alleen mannen, maar ook vrouwen en kinderen, studenten, politiemensen ... doen een haka. Het meest bekend is de haka die de rugbyteams doen vlak voor een wedstrijd.

Zo'n Haka ziet er indrukwekkend uit. Rollende ogen, tong uit de mond, springen, vuisten maken, hard schreeuwen ... Ik ben zeker dat de tegenstanders toch wel even in de haren krabben. 'Jullie krijgen ons niet klein,' schijnt die haka te zeggen, 'pas maar op of we eten je op!'

Toch gaat een haka niet over vechten en oorlog voeren, maar over samen sterk zijn en kracht putten uit het samenzijn, ook bij vreselijke gebeurtenissen. Als ik de Nieuw-Zeelanders bezig zie, dan wil ik stiekem meedoen. Ik kan me voorstellen dat je je goed voelt als je samen de haka doet. Dat je dan niet meer bang bent van die ene pestkop op school. Misschien kun je met je klas je eigen haka bedenken? Wie weet hoe fijn je je dan voelt.

Tai chi

We blijven dansen, en deze keer een dans die ik zelf een beetje ken. Tai chi wordt ook weleens schaduwboksen genoemd. Het is een ochtendgymnastiek die heel populair is bij de Chinezen. Omdat ze in een drukke stad zoals Beijing thuis weinig plaats hebben, beoefenen ze tai chi in een parkje, of zelfs gewoon op de stoep. Niemand kijkt er raar van op, van al die traag bewegende mensen. Want dat is wel de bedoeling, dat je die bewegingen rustig doet, zodat je zelf ook tot rust komt.

Er zijn tientallen manieren om tai chi te doen, en ontelbare scholen waar je tai chi kunt leren. Er bestaat een lange oefening van 108 bewegingen en daar ben je toch wel een uurtje mee zoet. De korte oefening heeft 24 bewegingen, dus die kan je 's morgens onderweg naar school doen.

Daardoor gaat je energie lekker stromen en voel je je goed in je vel, ook al regent het of heb je straks examens.

Zo'n ochtendgymnastiek ziet er rustig uit, maar vergis je niet: tai chi is ontstaan uit verschillende Chinese gevechtssporten. Als je de tai chi-bewegingen snel uitvoert, kun je er een aanvaller mee vloeren²!

Vissenogen, njam!

Van al dat bewegen krijg je serieuze honger, en nu we toch in China zijn, is het tijd voor een exotisch vitaminerijk hapje dat je hier in België moeilijk kunt vinden. In een Chinese krant vond ik een lang artikel over vissenogen.

'Nee, het is niet waar dat je door vissenogen te eten beter zal kunnen zien'. Dat vertelde de journalist aan zijn lezers. Sommige kinderen geloven zelfs dat ze dankzij vissenogen beter onder water zullen kunnen kijken.

Mevrouw Saito vertelt op haar blog dat haar gezin thuis heel arm was, en als er al eens een vis op tafel kwam, moesten ze de ogen verdelen: elk om beurt een oog! Dan was het feest. Het lekkerste vindt ze de buitenkant van het oog. Dat heeft een geleachtige structuur en smaakt heerlijk. Andere Chinezen vinden ook het harde stukje van het oog heel smakelijk. Meneer Wong zegt: 'Je moet het hele oog in je mond nemen, en er dan langzaam op zuigen. Dan komt er een knapperig hard stukje dat je kapot kunt bijten. Een echte delicatessen!''

Als je op bezoek gaat bij een Chinese familie, is het een hele eer om vissenogen in je eetkommetje te krijgen. Daar kun je geen neen tegen zeggen.

Geroosterde tarantula of levende maden?

Waar gaan we naartoe voor het hoofdgerecht? Het is moeilijk kiezen. Wat doe jij als je op reis gaat naar een ander land? Speel je op veilig en kies je iets wat je al kent, of ga je nieuwe dingen uitproberen?

Misschien moet je het volgende gerechtje maar eens proeven met je ogen dicht. Je pakt het hapje best bij het middenstukje vast, want het heeft acht dunne uitsteeksels die gemakkelijk afbreken. Het is zo groot als je hand, en knapperig geroosterd, besprenkeld met kruiden en olie. Levend is het een beestje dat ik persoonlijk niet zo graag zou tegenkomen, maar de Cambodjanen maken er een sport van om ze te vangen en te roosteren: tarantula's. Je weet wel, van die griezelig grote, giftige spinnen! Geroosterd zijn ze niet giftig meer, dat is toch een troost.

Mag er voor jou wat beweging in zitten? Dan kies je best voor de Witchetty Grub. Die naam geven ze in Australië aan dikke witte mades. Je grabbelt er eentje uit het zand en steekt hem zo in je mond. Vroeger werd dit voedsel enkel gegeten door de Aboriginals, de oorspronkelijke inwoners van het land. Steeds meer mensen vinden rauw, vers voedsel het gezondst van al, en dus is de Witchetty Grub erg populair aan het worden. Kenners zeggen dat het rauwe beestje een beetje naar amandelen smaakt en een heerlijk vloeibaar binnenste heeft. Verser kan al niet. Maar je hebt ze ook al in blik in de supermarkt, naast de tomatensoep.

Honger is de beste saus

Over rare eetgewoontes valt bijzonder veel te zeggen. Wat me opvalt, is dat zulke eetgewoontes vaak ontstaan omdat het niet anders kan: wie weinig heeft om te eten, kan niet echt kieskeurig zijn. Zo las ik dat geroosterde tarantula's in Cambodja populair zijn geworden toen er een grote hongersnood was. En die Australische Aboriginals, ja, die hadden ook niet veel keuze. Als je dat beseft, vind je ook vissenogen eten niet zo'n raar idee meer.